

Verkort financieel verslag 2016

**Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum
Apeldoorn**

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

na bestemming exploitatieresultaat

ACTIVA	2016	2015	PASSIVA	2016	2015
<i>(in euro's)</i>					
1a. Materiële vaste activa	1.870.156	788.825	3a. Algemene reserve	998.363	810.876
1b. Financiële vaste activa	44.325	31.940	3b. Bestemmingsreserve	65.000	2.761.842
1. Vaste Activa	1.914.481	820.765	3c. Bestemmingsfonds OCW	13.244.705	8.994.889
			3. Eigen vermogen	14.308.068	12.567.607
			4. Aankoopfonds	1.263.444	474.474
2a. Voorraden	294.689	228.083	5. Voorzieningen	125.920	125.980
2b. Vorderingen	1.936.890	1.803.040	6. Kortlopende schulden	2.999.192	4.255.555
2c. Liquide middelen	14.550.564	14.571.728			
2. Vlottende activa	16.782.143	16.602.851			
	<u>18.696.624</u>	<u>17.423.616</u>		<u>18.696.624</u>	<u>17.423.616</u>

**Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum
Apeldoorn**

Categoriale exploitatierekening over 2016

BATEN (in euro's)	2016	begroting 2016	2015
7. Directe opbrengsten			
7a. Publieksinkomsten	3.446.208	4.265.000	4.328.743
7b. Sponsorinkomsten	104.179	195.000	227.983
7c. Overige inkomsten	332.739	350.000	353.506
8. Indirecte opbrengsten	125.485	120.000	114.760
Totale opbrengsten	4.008.611	4.930.000	5.024.992
9. Structurele subsidie OCW			
9a. Waarvan huren	7.569.597	7.637.000	7.523.702
9b. Waarvan exploitatiebijdrage	4.442.206	4.380.000	4.377.713
10. Overige (niet-structurele) subsidies / bijdragen			
10a. Subsidies uit publieke middelen	757.036	-	1.038.840
10b. Bijdragen uit private middelen			
10b-1. Waarvan particulieren (incl. Vriendenver.)	24.448	40.000	17.635
10b-2. Waarvan bedrijven	856.500	150.000	-
10b-3. Waarvan private fondsen	-	150.000	445.000
10b-4. Waarvan goede doelenloterijen	822.158	650.000	805.877
Totale subsidies/bijdragen	14.471.945	13.007.000	14.208.767
TOTALE BATEN	18.480.556	17.937.000	19.233.759
LASTEN (in euro's)	2016	begroting 2016	2015
11. Salarislasten	6.908.186	6.781.000	6.909.895
12. Afschrijvingen	198.904	200.000	176.812
13. Huur	3.057.747	7.547.000	3.099.654
14. Aankopen	51.738	200.000	846.281
15. Overige lasten	5.735.329	3.339.000	5.774.318
TOTALE LASTEN	15.951.904	18.067.000	16.806.960
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	2.528.652	130.000-	2.426.799
16. Saldo rentebaten/-lasten	8.394	130.000	121.592
Resultaat deelneming	7.615-	-	52.060-
Mutatie aankoopfonds	788.970-	-	427.651-
EXPLOITATIERESULTAAT	1.740.461	-	2.923.982
BESTEMMING EXPLOITATIERESULTAAT			
Dotatie bestemmingsfonds vooruitontv. Huursubsidie	4.423.850	-	4.335.943
Onttrekking bestemmingsreserve OCW	2.281.057-	-	1.275.117-
Onttrekking bestemmingsreserve techn. installaties	397.448-	-	3.384-
Onttrekking bestemmingsreserve deelcatalogi	18.337-	-	-
Onttrekking bestemmingsfonds OCW	174.034-	-	82.478-
Dotatie algemene reserve	187.487	-	50.982-
	1.740.461	-	2.923.982

Categoriale en functionele exploitatierekening over 2016

FUNCTIONEEL -->	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & registratie	Conservieren & restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
BATEN								
(in euro's)								
Directe opbrengsten								
<i>Publieksinkomsten</i>								
Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-	-	-	-	-
Publieksinkomsten binnenland	3.446.208	3.015.432	430.776	-	-	-	-	-
<i>Waarvan kaartverkoop</i>	2.648.357	2.317.312	331.045	-	-	-	-	-
<i>Waarvan overig</i>	797.851	698.120	99.731	-	-	-	-	-
<i>Waarvan waardering vrijkaarten</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Sponsorinkomsten</i>	104.179	-	104.179	-	-	-	-	-
<i>Waarvan sponsoring in natura</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Waarvan overige sponsorinkomsten</i>	104.179	-	104.179	-	-	-	-	-
<i>Overige inkomsten</i>	332.739	291.147	41.592	-	-	-	-	-
<i>Waarvan vergoedingen van coproductanten</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Waarvan overige inkomsten</i>	332.739	291.147	41.592	-	-	-	-	-
Indirecte opbrengsten	125.485	-	125.485	-	-	-	-	-
<i>Waarvan kapitalisatie van vrijwilligers</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Waarvan overige indirecte opbrengsten</i>	125.485	-	125.485	-	-	-	-	-
Totale opbrengsten	4.008.611	3.306.579	702.032	-	-	-	-	-
Structurele subsidie OCW	12.011.803	3.267.746	1.031.920	901.909	4.454.650	9.003	-	2.346.575
<i>Waarvan huren</i>	7.569.597	2.013.513	635.846	386.049	2.187.614	-	-	2.346.575
<i>Waarvan exploitatiebijdrage</i>	4.442.206	1.254.233	396.074	515.860	2.267.036	9.003	-	-
<i>Waarvan Kaderregeling exploitatiesubsidie onderzoek en wetenschap</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Structurele subsidie provincie	-	-	-	-	-	-	-	-
Structurele subsidie gemeente	-	-	-	-	-	-	-	-
Structurele subsidie ander orgaan dan OCW, provincie, gemeente	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige (niet structurele) subsidies / bijdragen								
<i>Subsidies uit publieke middelen</i>	757.036	81.440	25.718	15.615	539.351	-	-	94.912
<i>Bijdragen uit private middelen</i>								
<i>Waarvan particulieren (incl. vriendenvereniging)</i>	24.448	3.124	986	599	3.394	12.705	-	3.640
<i>Waarvan bedrijven</i>	856.500	9.975	3.150	1.913	10.838	819.000	-	11.624
<i>Waarvan private fondsen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Waarvan goede doelenloterijen</i>	822.158	401.290	121.587	23.482	133.065	-	-	142.734
Totale Subsidies / Bijdragen	14.471.945	3.763.575	1.183.361	943.518	5.141.298	840.708	-	2.599.485
TOTALE BATEN	18.480.556	7.070.154	1.885.393	943.518	5.141.298	840.708	-	2.599.485
LASTEN - fte (aantal) (op loonlijst)	121,48	32,31	10,20	6,20	35,11	-	-	37,67
(in euro's)								
Salarislasten	6.908.186	1.837.577	580.288	352.317	1.996.466	-	-	2.141.538
<i>Waarvan vast contract</i>	5.545.582	1.475.125	465.829	282.825	1.602.673	-	-	1.719.130
<i>Waarvan tijdelijk contract</i>	978.632	260.316	82.205	49.910	282.825	-	-	303.376
<i>Waarvan inhuur</i>	383.972	102.136	32.254	19.582	110.968	-	-	119.032
Afschrijvingen	198.904	19.890	-	39.781	19.890	-	-	119.343
Huur	3.057.747	813.361	256.851	155.945	883.689	-	-	947.901
Aankopen	51.738	-	-	-	-	51.738	-	-
Overige lasten	5.735.329	1.511.481	1.322.542	268.263	1.520.157	-	-	1.112.886
TOTALE LASTEN	15.951.904	4.182.309	2.159.681	816.306	4.420.202	51.738	-	4.321.668
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	2.528.652	2.887.845	274.288-	127.212	721.096	788.970	-	1.722.183-
Saldo rentebaten/-lasten	8.394	-	-	-	-	-	-	8.394
Resultaat deelneming	7.615-	-	-	-	-	-	-	7.615-
Mutatie aankoopfonds	788.970-	-	-	-	-	788.970-	-	-
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	1.740.461	2.887.845	274.288-	127.212	721.096	-	-	1.721.404-
Toerekening Algemeen beheer	-	663.601-	209.495-	127.212-	721.096-	-	-	1.721.404
EXPLOITATIERESULTAAT	1.740.461	2.224.244	483.783-	-	-	-	-	-

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016

Algemeen

Activiteiten

Stichting Paleis Het Loo, Nationaal Museum is opgericht bij notariële akte d.d. 23 juni 1994.

De vestigingsplaats is Apeldoorn.

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de stichting ten doel om representatieve collecties samen te stellen, in stand te houden en te verbeteren van voorwerpen van geschiedenis en kunst, van en betreffende het Huis Oranje-Nassau in relatie tot de Nederlanden en van de ontwikkelingsgeschiedenis van nationale en internationale decoratiestelsels. De Stichting houdt hiertoe in stand het zeventiende eeuws complex "Paleis Het Loo" met bijbehorende tuinen en historische opstallen, waarin zij aan de hand van wetenschappelijk onderzoek, visuele presentatie van de collecties en informatie ten behoeve van studie, educatie en genoegen, zal trachten een zo breed mogelijk publiek te interesseren voor en inzicht te verschaffen in de ontwikkeling van die geschiedenis.

De financiële middelen van de stichting worden gevormd door:

- Subsidies en entreegelden
- Schenkingen, erfstellingen en legaten
- Overige baten

Het vermogen van de stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting.

De Raad van Toezicht bestond in 2016 uit zeven leden, de samenstelling in 2016 is als volgt:

- H.M. Koningin Máxima der Nederlanden (tot 1 juli 2016)
- Mr. M.T.H. (Marry) De Gaay Fortman
- Drs. M.C. (Marc) van Gelder
- ir. M.S.P. (Marc) Damen (met ingang van 1 juli 2016)
- Drs. S.J. (Saskia) Stuiveling
- prof.ir. A.H. (Adriaan) Geuze (met ingang van 1 augustus 2016)
- G.A. (Gerdi) Verbeet, voorzitter

Verbonden partijen

P. Het L. Products B.V.: Paleis Het Loo bezit een aandeel van 67% in deze B.V., voor het bedrag van € 4.000.

Daarnaast is door Paleis Het Loo een lening aan deze B.V. verstrekt voor een bedrag van € 100.000.

Paleis Het Loo ontvangt een licentievergoeding over de totale verkopen van de B.V.

Ten behoeve van de winkel worden door Paleis Het Loo producten ingekocht bij de B.V.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Met ingang van 1 januari 2013 is het nieuwe Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 van kracht. De richtlijnen in dit handboek sluiten zo veel mogelijk aan op de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9, en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640).

De in het handboek gestelde eisen beogen enerzijds duidelijkheid te bieden aan de instellingen zelf en anderzijds uniformiteit te bevorderen in de presentatie van de te leveren (financiële) gegevens.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016 (vervolg 1)

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Paleis Het Loo beschikt over voldoende vermogen en subsidietoezeggingen van het ministerie om de continuïteit te waarborgen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Paleis Het Loo kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's de functionele valuta van de stichting.

Collectie

De collectie die bij de verzelfstandiging in 1994 middels de beheersovereenkomst in beheer is gegeven, is eigendom van de Staat der Nederlanden en is daarom niet in de balans opgenomen.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen naar de mening van de directie die kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor het weergeven van de financiële positie.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016 (vervolg 2)

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Bedrijfsmiddelen met een aanschafwaarde boven de € 3.000 en een verwachte levensduur van meer dan een jaar worden geactiveerd. Afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend op basis van de volgende percentages van de aanschafwaarde:

Automatisering	20-33 %
Kantoorinventaris	10-20 %
Museale inventaris	
Presentatiemateriaal	20 %
Restauraties	10 %
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10-25 %

Financiële vaste activa

Stichting Paleis het Loo Nationaal Museum kent één deelneming, namelijk P. Het L. Products B.V. Paleis Het Loo bezit 2/3e van het aandelenkapitaal. De betekenis van P. Het L. Products B.V. is te verwaarlozen op het geheel van Stichting Paleis het Loo Nationaal Museum. Derhalve kan Stichting Paleis Het Loo gebruik maken van de consolidatievrijstelling van art. 2:407 lid 1 onder a BW en hoeft zij de gegevens van P. Het L. Products B.V. niet te consolideren.

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de stichting.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Daarbij worden tevens andere langlopende belangen in aanmerking genomen die feitelijk moeten worden aangemerkt als onderdeel van de netto-investering in de deelneming. Wanneer de stichting geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016 (vervolg 3)

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in verschillende reserves.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Paleis Het Loo is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserve is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsfondsen

Aan deze van het vermogen afgezonderde fondsen is een beperkte bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze beperking is door derden aangebracht.

Aankoopfonds

Het aankoopfonds dient om bestemde bijdragen van externen op te nemen die bedoeld zijn voor museale en aanverwante aanschaffingen. Vanaf 2016 wordt ook een deel van de opbrengsten uit de vrijwilligersactiviteiten toegevoegd aan het aankoopfonds. Het aankoopfonds maakt geen deel uit van het eigen vermogen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Onder de voorzieningen zijn ook de toekomstige kosten opgenomen voor alle personeelsleden die in aanmerking komen voor een jubileumuitkering. Uitkeringen in het kader van jubilea vinden plaats bij het bereiken van een dienstverband van 12,5 jaar, 25 jaar en 40 jaar. De opbouw vindt plaats naar rato van het aantal dienstjaren dat het personeelslid heeft opgebouwd tegen het huidige salaris, rekening houdend met de kans dat een medewerker werkzaam blijft bij de stichting.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016 (vervolg 4)

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de toekenning voor geldt. Overige ontvangen subsidies/bijdragen en daaraan gerelateerde kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben (RJ 274). Vooruit ontvangen subsidies worden opgenomen onder de overlopende passiva.

Bestedingen volgen in de volgende boekjaren overeenkomstig de subsidievoorwaarden. De subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en Paleis Het Loo de condities voor ontvangst kan aantonen.

Giften

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de exploitatierekening verantwoord.

Kunstaankopen en bijdragen ten behoeve van kunstaankopen

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord.

De bedragen verkregen van derden, ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van kunstaankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds.

Bij aankoop van kunstvoorwerpen in latere jaren vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie.

Deze mutatie in het aankoopfonds wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening.

Afschrijvingen

Materiele vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de exploitatierekening verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de stichting toekomstige aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij de stichting geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.